

Sự hình thành và phát triển mạng lưới Vi phẫu ở các tỉnh phía nam

TS. BS. Mai Trọng Tường
Khoa Vi phẫu – Tạo hình
BV Chấn thương Chính hình
TP. Hồ Chí Minh

1. Khái niệm Vi phẫu thuật

Vi phẫu thuật đã phát triển trong thế kỷ XX bởi sự kết hợp phẫu thuật mạch máu và kính hiển vi phẫu thuật, các dụng cụ mổ vi phẫu, kim chỉ khâu nhỏ và các kỹ thuật phẫu thuật mới.

Nhu cầu cần Vi phẫu

1. Phẫu thuật, điều trị các cấu trúc nhỏ trong cơ thể.
2. Tinh vi hóa các phẫu thuật cơ bản đã có như PT thần kinh, PT bàn tay, PT tạo hình

Lịch sử Vi phẫu trên thế giới

- Thế kỷ 17, Leewenhook phát minh kính hiển vi
- 1921 Nylen sử dụng kính hiển vi trong mổ tai
- 1960 Jacobson khâu nối thành công mạch máu có đường kính 1mm.
- 1964 Harry Buncke nối ghép thành công tai thỏ
- 1962 Malt, 1963 Cheng C Wei khâu nối thành công bàn tay đứt lìa.
- 1964 Smith khâu thần kinh theo từng bó sợi.
- 1965 Tamai khâu nối thành công ngón tay cái.
- 1973 Taylor, Daniel: Chuyển vật mô tự do.

→ Vi phẫu được áp dụng trong nhiều lĩnh vực như: Mạch máu, thần kinh, phẫu thuật bàn tay, Tạo hình...

→ Tiến bộ trong cấy ghép và chuyển ghép mô.

2. Hình thành Vi phẫu ở Việt Nam và ở BV . CTCH t/p Hồ Chí Minh

- Thập niên 1980, Hà nội
GS Nguyễn Huy Phan thành lập và phát triển Vi phẫu ở BV Quân đội 108 và ĐH Y Hà nội

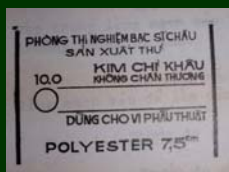
Tại BV CTCH t/p Hồ Chí Minh

Thập niên 1980, BV CTCH
BS Võ Văn Châu và một nhóm PTV đã tự học hỏi Vi phẫu và tự chế kim chỉ và một số dụng cụ mổ.

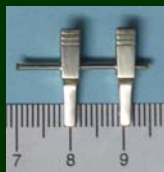

BS. Võ Văn Châu

Dụng cụ Vi phẫu tự sản xuất

Chỉ khâu vi phẫu (1984)

Kẹp mạch máu đôi

Sự hình thành khoa

Vi phẫu Tạo hình
tại BV CTCH

- 1991 Đơn vị Vi phẫu được thành lập với nhiệm vụ khâu nối chi đứt rời.
- 1997 Khoa Vi phẫu – Tạo hình được thành lập với 5 PTV và 30 giường bệnh.
- 2013 : Hiện nay, Khoa có 10 PTV và 51 giường bệnh.

Cập nhật kiến thức & Học ở nước ngoài

- 3 PTV: GS J.J Comtet, Lyon, France
- 2 PTV: GS G. Tobin và GS R. Acland, Louisville University, Kentucky, USA
- 1 PTV: GS J.P Hong, Ulsan University Seoul, South Korea

3. Các áp dụng Vi phần trong CTCH

3.1. Khâu nổi chi dứt là

Khâu nối bàn tay

- Khâu nổi ngón tay

- Khâu nổi bàn chân

3. 2. Phẫu thuật tái tạo mất da, mô mềm, xương

1 Vạt có cuống mạch máu

Vạt da cẳng tay quay ngược dòng

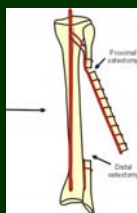

Vạt da liên cốt sau:

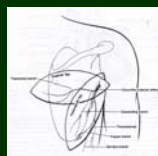

2 Vạt tự do

- Vạt xương mác tự do

Vạt da vai tự do

Kết quả sau 2 năm

3.3. Tạo hình, tái tạo chi thể

Chuyển ngón tay dài
tái tạo ngón cái

Chuyển ngón chân tái tạo ngón tay cái

3.4. Điều trị tổn thương tủy TK cánh tay

Bn Tổn thương rễ C5, C6
→ Chuyển TK XI vào TK trên vai
TK liên sườn vào TK cơ bì

4. Đào tạo PTV vi phẫu Phát triển Vi phẫu ở phía nam

- 1994 thành lập labo Vi phẫu tại BV CTCH dạy kỹ thuật vi phẫu

- . Khóa học kéo dài 3 tháng
- . Tổ chức 1- 2 khóa / năm
- . Khóa học gồm 2 phần:

- a) Kỹ thuật labo vi phẫu
- b) Thực hành lâm sàng

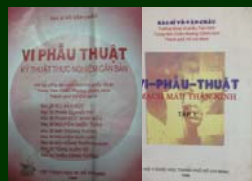

- Chương trình đào tạo
- Kết hợp đoàn PT Interplast, USA trong các khóa đầu.

Tài liệu học tập

- Soạn theo điều kiện Việt Nam dựa trên giáo trình nước ngoài (Acland)

- Dụng cụ

5 kính hiển vi

5 bộ dụng cụ vi phẫu

Phục vụ cho 10 học viên/ đợt

Chương trình:

a) Kỹ thuật labo (4 tuần):

Lý thuyết

Lịch sử Vi phẫu thuật.

Sử dụng dụng cụ, kim chỉ vi phẫu

Kỹ thuật khâu nối mạch máu nhỏ

Kỹ thuật khâu thần kinh ngoại biên

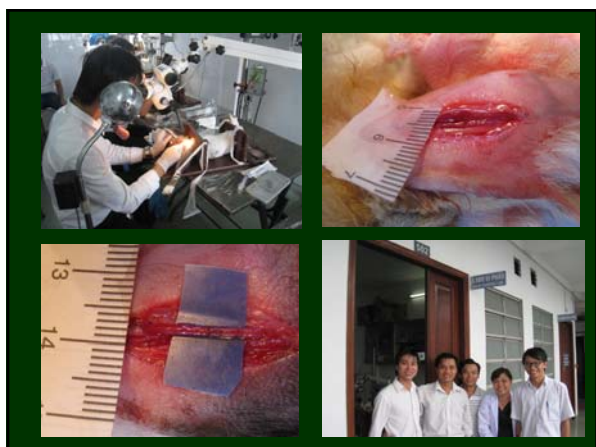
Sử dụng thuốc trong Vi phẫu

- Thực hành labo

- Làm quen dụng cụ và tập thắt nút chỉ trên mô hình (tấm cao su hay ống silicon)
- Khâu nối mạch máu cuống rốn.
- Khâu nối tận tận động mạch đùi thỏ
- Ghép tận bên động mạch đùi thỏ
- Khâu nối và ghép tận tận mạch máu tai thỏ
- Khâu thần kinh tọa thỏ

→ Kiểm tra cuối đợt: Khâu nối thành công mạch máu tai thỏ đường kính 1mm.

Thực hành lâm sàng (2 tháng)

- Khâu nối chi
- Vạt có cuống và vạt tự do trong CTCH
- Xử lý tổn thương TK ngoại biên
- Phẫu thuật tái tạo cơ bản

Kết quả

- Từ năm 1994 đến 2013
- Tổ chức 27 khóa đào tạo
- Tổng số học viên: 321
- Các tỉnh có học viên đi học 34

→ Mang thầy thuốc và kỹ thuật đến gần bệnh nhân hơn

- Phân bố các tỉnh có học viên

5 khóa học được tổ chức tại các tỉnh phía nam

2003	Khánh Hòa
2005	Kiên Giang
2006	Đà Lạt
2008	Cần Thơ
2010	Đồng Nai

Các chuyên khoa có học viên đến học

Chấn thương Chỉnh hình
Tạo hình Thẩm mỹ
Nhi khoa
Phẫu thuật Thần kinh
Ung bướu
Phẫu thuật Hàm mặt
Phẫu thuật Niệu khoa
Ngoại Tổng quát
Sân Phụ khoa

Nhóm Vi phẫu BV CTCH hỗ trợ các BV khác

Ở TP. Hồ Chí Minh

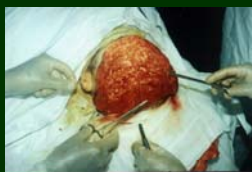
- BV Nhân dân 115 (2000)

Tổn thương lộ mất da đầu

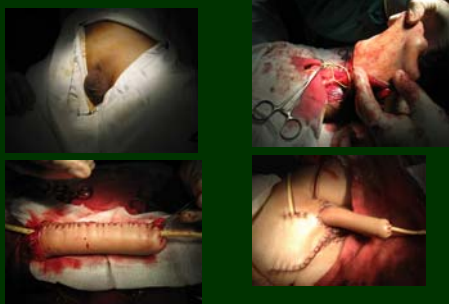

Vạt mạc nối lớn tự do

Đào tạo, hình thành một nhóm PTV vi phẫu.

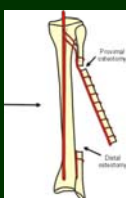
BV. Bình dân

- Tái tạo dương vật bằng vạt căng tay quay tự do

BV Ung bướu

Tái tạo xương hàm dưới bằng vạt xương mác tự do

BV Ung bướu

Tái tạo nửa lưỡi bằng vạt da tự do sau cắt bỏ mô ung thư
→ Hình thành nhóm PTV vì phẫu tại BV Ung bướu

Các BV tỉnh phía nam

- BV Đặc Lak

→ 2006 tổ chức lớp Vi phẫu cơ bản các tỉnh tây nguyên

→ xây dựng nhóm Vi phẫu cho BV

Thực hiện:

Khâu nối TK, mạch máu

Khâu nối chi đứt lìa

Các vật da cơ bản tứ chi

BV Khánh Hòa

2003 Tổ chức lớp Vi phẫu cho các PTV tỉnh miền trung

Góp phần hình thành khoa CTCH

Thực hiện:

- NỐI CHI.
- GHÉP TK, MẠCH MÁU.
- CÁC VẬT DA CỖ CƯỜNG.
- PHẪU THUẬT BÀN TAY.
- TẠO HÌNH SẸO CƠ RÚT, SẸO XẤU

BV Khánh hòa

- 17 đợt chuyển giao kỹ thuật trong 10 năm

→ Người lành di chuyển, người bệnh giảm di chuyển

BV Thống Nhất, Đồng nai

2010 Tổ chức lớp Vi phẫu và các
nhóm Vi phẫu hỗ trợ từ BV CTCH
→ Hình thành nhóm vi phẫu tại BV
Hiện tại BV có thể thực hiện

Nổi chi thành công

• Vạt da cơ bản

BV Kiên Giang

2005 Tổ chức lớp Vi phẫu cho các PTV miền tây

- Nhóm Vi phẫu hỗ trợ.

BV Trung ương Cần Thơ

2008

Mở lớp Vi phẫu Cơ bản

→ Hình thành nhóm Vi phẫu mạnh có thể thực hiện các phẫu thuật vi phẫu lớn:

Nổi chi đứt lìa

- Vạt da tự do:
 - Vạt da đùi trước ngoài tự do

- Tái lập tuần hoàn da đầu bị lóc

- Hiện nay BV tỉnh có PTV vì phẫu ở phía nam có thể thực hiện:
 - Khâu nối mạch máu vừa và nhỏ.
 - Khâu nối thần kinh ngoại biên
 - Khâu nối chi đứt rời
 - Chuyển ghép các vạt da cơ bản che phủ khuyết hổng da mô mềm
 - Một vài nơi có thể thực hiện các phẫu thuật vi phẫu phức tạp hơn

Kết nối giữa các PTV Vi phẫu

- PTV vi phẫu kết nối dễ dàng với nhau qua phương tiện multimedia
 - www.benhvientctch.org
 - Email
 - Mobiphone
- Hội chẩn, hỗ trợ, trao đổi chuyên môn
- Gặp gỡ trao đổi:
 - Hội nghị mạng lưới CTCH hàng năm.
 - Hội nghị CTCH, PT tạo hình

- Bằng khen Bộ Y tế:
- 1 trong 12 thành tựu Y học Việt Nam 2012

Kết luận

- Phổ biến rộng rãi kỹ thuật vi phẫu:
 - Có thêm một kỹ thuật mới trong điều trị.
 - Bệnh nhân điều trị ngay tại địa phương, giảm thời gian nằm viện, giảm chi phí và tăng hiệu quả điều trị.
 - Giảm tình trạng quá tải của các BV lớn ở TP Hồ Chí Minh.

BỆNH VIỆN CHẤN THƯƠNG CHÍNH HÌNH

KHOA

VI PHẪU - TẠO HÌNH

PLASTIC & RECONSTRUCTIVE MICRO SURGERY

Cảm ơn quý vị đã theo dõi
